

Regeringen inför utlandet

Det är ej precis som några hjältar som företrädarna för regeringens nya EEC-politik uppträder, sedan statsminister Palme i mars meddelade, att Sverige ej skall eftersträva fullt medlemskap i den europeiska ekonomiska gemenskapen. Detta var emellertid ett öppet alternativ när Sveriges ansökan i november 1970 lades fram i Bryssel. Bakom denna ansökan stod de demokratiska partierna enade. I utlandet hade statsministern rest omkring och värvat stöd. En ny handelsminister hade fått ersätta den förbrukade just för EEC-frågans skull, en så mycket mera påfallande åtgärd som han var den enda av de förbrukade statsråden som hr Palme bytte ut vid sitt tillträde. Men pressen på regeringen från vänsterhåll blev för stark. Några svepskäl skaffades fram — ty tydligen hade EEC:s struktur på intet sätt ändrats därför att hrr Werner och Davignon utarbetat rapporter om eventuella utvecklingslinjer inom organisationen. Efter att ha konfererat med president Kekkonen och sannolikt efter att ha försäkrat sig om stöd från hr Hedlund lade statsministern fram det nya beslutet, givetvis utan att ha hört riksdagens representanter i utrikesutskottet.

En efter en steg sedan de ansvariga fram, sist även hr Arne Geijer, och avsade sig allt ansvar. De »hade ej trott» på medlemskapet. Men om så varit fallet, varför hade de agerat som de gjorde under hösten? Hade de medvetet misslett opinionen, sedan de visserligen först underlåtit att informera väljarna om EEC:s innebörd och om betydelsen av ett svenskt åta-

gande? I varje fall hade de misslett sitt eget parti. Ännu dagarna innan regeringen ändrade åsikt var de beredda att skriva partiresolutioner och stödja regeringspolitiken, nämligen den som skulle överges, och detta trots att de ej trodde på den. Detta är svenska socialdemokratiska ledare av i dag.

I utlandet har man naturligtvis observerat utvecklingen i Sverige. Uppmärksamheten väcktes redan under första skedet av tjänstemannakonflikten. Om strejker och lockouter i andra länder skriver de flesta tidningar med liten stil. Men hotet om en officerslockout var något nytt. Det uppfattades så att Sveriges regering av lönepolitiska skäl förbjöd officerskåren att delta i landets försvar — alltså något överdrivet, men ej så långt från sanningen, om nämligen regeringen ej verkställt sitt återtåg i skydd av en tvångslagstiftning. Hur den regering är beskaffad, som kunde och ville sätta sitt land i ett dylikt läge, var och är omöjligt att förstå ens i våra närmaste grannländer, som annars börjar känna oss rätt väl.

Sättet att handlägga EEC-frågan har nu tillkommit. Enligt Times i London, en tidning vars auktoritet ej går att förneka, var hr Palmes utspel »en osäker regerings försök att samtidigt ställa sig in hos både traditionella och radikala element». Man kan diskutera vilka element tidningen avser med de traditionella. Men den sätter fingret på en av de ömma punkterna. Hr Palme gjorde en utrikespolitisk manöver för att inrikespolitiskt skydda sig själv.

Om hur tillfället gavs att verkställa

denna manöver underrättade en av Västtysklands mest sobra tidningar, nämligen Frankfurter Allgemeine Zeitung, sina läsare, som finns över hela Europa. »Finlands president Kekkonen har de senaste dagarna i Stockholm berättat om sin sista Moskvaresa och om de sovjetiska uppfattningarna om Skandinavien förhållande till EEC», skrev den. Den tillade korrekt att hr Palme förnekat ett samband mellan hr Kekkonens besök och regeringsbeslutet. Men tidningen tycktes inte tro på hr Palme. Att en svensk regeringschef icke blir trodd är redan beklagligt. Men därtill kommer att utlandet, inklusive Bryssel, nu torde misstänka mer än någonsin att hans beslut fattats under påtryckningar österifrån.

Att Neue Züricher Zeitung meddelat, att regeringens åtgärd att inställa officerslockouten skedde för att undvika en bla-

mage inför utlandet, har redan nämnts i denna tidskrift. I EEC-frågan gjorde tidningen klart, att den svenska avsikten att eftersträva en tullunion och en jordbruksöverenskommelse kommer att stöta på komplikationer, som gör att Stockholm får luckra upp sina positioner. Och detta, sade den välunderrättade tidningen, har kommissionen i Bryssel redan tydligt talat om för de svenska förhandlarna. Man läser ett sådant rent besked med viss överraskning: har vår regering lika tydligt talat om samma sak ens för riksdagen?

Det är för varje land ett dyrt nöje att ha en svag regering, och Sverige kommer otvivelaktigt att få betala för sin. Svenska folket är i allmänhet icke klart över hur djupt Sveriges anseende sjunkit utomlands. Regeringen bär ansvaret, men det yttersta ansvaret bär vi alla som ej gemensamt arbetat på att få bort den.